

УКРАЇНСЬКІ ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ

На засіданнях наукового гуртка Київського національного університету технологій та дизайну «Країни і люди» для іноземних здобувачів вищої освіти ми мали можливість знайомитися з українськими прислів'ями і приказками – справжньою скарбницею народної мудрості, що водночас і відбивають, і збагачують його культуру. Ми вважаємо тему нашої доповіді актуальною, адже у розгляданих одиницях відображені багатогранні побут, звичаї, історія, мораль і прагнення українського народу, отже, вивчаючи прислів'я та приказки, можна краще зрозуміти багатоманітне життя людей країни, де ми навчаємося.

Дослідниця Т. Капітан пише, що «прислів'я і приказки – малі за розміром поетичні твори, проте вирізняються надзвичайною глибиною думки та яскравістю образів», проте у прислів'ях думка висловлюють повністю, а в приказці зазвичай міститься лише влучний натяк [1, с. 227]. Краса й мудрість прислів'їв і приказок – це живий доказ невичерпності української народної мови, життєлюбства, влучності та сили народного слова: *Бджола мала, а й та працює, Не святі горшки ліплять, Гарна птиця пером, а чоловік – умом, Жито колоситься – життя веселиться.*

Різноманітним є зміст цих фразеологічних одиниць. Вони передають наступним поколінням спостереження про явища природи, знання про людське буття, правила поведінки, моральні закони, історичні події тощо.

Прислів'я про бідність і багатство складають значну групу різноманітних одиниць: *Гроші йдуть до багатого, а злидні – до бідного, У бідного біда скаче, а дитина їсти плаче, Доки сонце зійде, роса очі виїсть.*

Ми спостерігаємо велику кількість прислів'їв про явища природи,

що пов'язані з хліборобством, шануванням рідної землі: *Багато снігу – багато хліба, Весняний день рік годує, Ярь-весна – наша отець і мати, хто не посіє, не буде збирати, Ні зернини в стеблі, ні колоска на стерні.*

Цікавими, на нашу думку, також є прислів'я про птахів і звірів, ознаки яких описано з натяком на риси людей: *Пожалів вовк кобилу – залишив хвіст і гриву, Дивиться лисицею, а думає вовком, Посади свиню за стіл, а вона й ратиці на стіл, Ворона маленька, та рот великий.*

В українському мовознавстві є велика кількість надцікавих досліджень, що дотичні до загальної характеристики прислів'їв і приказок, а також до опису їхніх особливостей. Розглядані складники народної творчості хоча й виникли досить давно, проте зберігають актуальність, суголосність сучасності та популярність серед людей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Капітан Т. А. Специфіка вживання прислів'їв та приказок в українській та німецькій мовах. *Наукові записки КДПУ. Серія: Філологічні науки. Мовознавство.* Кіровоград, 2016. Вип. 146. С. 226–230.